

Tillykke igen – Bornholm

I juni 2014 blev »Vækstpakken« vedtaget med en tilføjelse om, at »færgetaksterne for godstransport til og fra øerne« skal sættes ned fra 1. januar 2015.

Dengang udtrykte vi et stort »tillykke Bornholm«. Det gør vi nu igen, hvor pengene er fordelt. Vi følte os i juni 2014 lidt utrygge ved, at de i aftalen afsatte beløb skulle fordeles på i alt 31 øer (de 27 såkaldte småøer og de 4 lidt større øer), uden at der var aftalt en fordelingsnøgle. Men de seneste meldinger fra Christiansborg fortæller os heldigvis, at fordelingsnøglen nu er på plads og sikrer godset fra og til Bornholm en nedsættelse på ca. 80% af billetprisen, dvs. at det er godsmængden, som vægter overvejende mest i stedet for f.eks. befolkningstal etc., som der i juni 2014 blev givet udtryk for kunne være en fordelingsnøgle ... hvilket ville have været fuldstændig urimeligt for Bornholm og bornholmerne.

I skrivende stund har vi ikke kunnet finde frem til, hvad de 80% måles på ... og hvordan og i hvilket omfang de øvrige øer indgår i beregningen. Det er ret væsentligt at vide. For er det »kun« på selve billetprisen (hvilket er det mest sandsynlige), er det ikke 80% af fragtomkostningen. Det er også afgørende, hvad udgangspunktet for billetprisen er, f.eks. i forhold til antal sømil, der skal sejles, og i forhold til prisniveauet for de øvrige øer.

Selv om det hele ser så »lyserødt« ud, mangler vi et bevis for, at hensigten i tilføjelsen til »Vækstpakken« opfyldes. Så vidt vi har forstået, er det hensigten, at godserhvervet skal opnå økonomisk trafikalligestilling via tilføjelsen til »Vækstpakken«.

En beregning med »Den Bladtske model«^{*)} vil vise, om de meromkostninger – som virksomhederne kan regne sig frem til at have pr. medarbejder om året ved at ligge på Bornholm i stedet for på Sjælland – forsvinder helt eller kommer så tæt på 0, som overhovedet muligt. Det må undersøges så grundigt som muligt.

Den relativt store nedsættelse af »færgetaksterne« kommer »10 minutter over midnat«. Der er sket skader på det bornholmske samfund pga. de alt for høje færgetakster. Vi håber på, at skaderne kan reableres og at det bornholmske samfund herefter vil være i stand til at generere en vækst, som kommer på højde med den øvrige danske samfundsvækst

Det gode, ved at nedsættelserne implementeres fra 1. januar 2015 og frem, er, at der netop for tiden foregår forhandlinger om ny aftale om samfundsbegrundet færgebetjening af Bornholm med virkning fra 1. september 2017. Derved bliver nedsættelsen af billetprisen for gods i sig selv en løftestang for nedsættelsen af prisen for passagertransport (senest) fra 1. september 2014.

Dansk Folkeparti stod bag tillægsaftalen til Vækstpakken. Derfor bør der også lægges specielt mærke til, at partiets formand, Kristian Thulesen Dahl, har signaleret, at den nu besluttede nedsættelse af færgetaksterne for erhvervstransport »kun er første huk« ... og »andet huk« må derfor forventes at gå til passagererne af enhver slags. Alt andet vil heller ikke være rimeligt.

I forbindelse med udliciteringen i 2005 fik fragten en nedsættelse af billetprisen på 30%. Den relative effekt af prisnedsættelsen ses desværre ikke i det bornholmske »husholdningsregnskab«. Det er der mange udefra kommende grunde til; men en af de »interne« årsager er – efter vores opfattelse – at udviklingen i billetprisen for passagerer gik i den stik modsatte retning, hvilket ikke mindst gik ud

over turismeerhvervet; men det gik også ud over bornholmernes disponible indkomst og dermed købekraft.

Passagererne har – siden udliciteringen i 2005 – kun oplevet fuldstændig urimelige stigninger på billetpriserne. »Bil +5« er således steget 72% siden udliciteringen, mens Forbrugerprisindekset i samme periode kun er steget knap 22%.

Vi glæder os til snart at kunne sige tillykke til Bornholm igen, dvs. når passagererne får økonomisk trafikalligstilling.

Bornholms Passagerforening

Bjørn Carlsen

21. november 2014

**) Beregningsmodel fra 2010 og 2011 af Michael Bladt for Hasle Refractories (ved daværende transportminister Hans Chr. Schmidts besøg på virksomheden).*